

Till

Finansdepartementet

Skatte- och tullavdelningen
Enheten för inkomstskatt och socialavgifter

Ert dnr: Fi2021/01904

Datum
2021-05-19

Vår referens
Viktor Anesäter

YTTRANDE

Ytterligare förlängning av det förstärkta stödet vid korttidsarbete (Fi2021/01904)

Inledande anmärkningar

Systemet för korttidsarbete har i mycket stor utsträckning bidragit till att motverka utslagningen av långsiktigt livskraftiga verksamheter och jobb under den pågående krisen orsakad av Coronapandemin.

Det är även av stor betydelse för svensk konkurrenskraft och för jobben i Sverige på längre sikt att det finns ett väl fungerande system för korttidsarbete som ger verksamheter i Sverige likvärdiga förutsättningar som i viktiga konkurrentländer. Det gäller vid allvarliga kriser, oavsett om de drabbar enskilda företag eller större delar av ekonomin. Under en kris finns dessutom en påtaglig risk att företag med verksamhet i flera länder skär ned i större utsträckning vid sina anläggningar just i Sverige om det svenska systemet inte bedöms ge likvärdiga förutsättningar att sänka kostnaden och behålla arbetstagarna och deras kompetens i företaget. Regelverket för korttidsarbete är därtill även en viktig faktor under normalkonjunktur när företag väljer i vilket land de ska investera i. Är det svenska systemet inte konkurrenskraftigt i jämförelse med systemen i viktiga konkurrentländer medför det en risk att investeringar och jobbtillfällen förläggs till andra länder, med varaktiga negativa konsekvenser för svensk ekonomi och arbetsmarknad som följd.

Unionen har tillsammans med andra parter inom industrin under en längre tid varit delaktiga i utformningen av regelverket kring korttidsarbete. Olika delar av systemet är avvägda mot varandra och det är för Unionen av stor betydelse att systemets långsiktiga funktionssätt värnas både under och efter nuvarande kris. Det är viktigt inte minst för att systemet ska få långsiktigt positiva effekter för svensk konkurrenskraft och för att systemet ska användas som alternativ till uppsägningar vid tillfälliga men allvarliga ekonomiska kriser. Vi vill därför lyfta vikten av att synpunkter även fortsättningsvis inhämtas från Unionen och andra relevanta parter innan förändringar av systemet görs.

Unionen anser vidare att systemet för korttidsarbete behöver vara robust och förutsebart för såväl företag som parter. Det innebär att det bör iakttas försiktighet och att lagstiftaren så långt möjligt bör undvika hastiga förändringar som avviker från de grundläggande principerna för korttidsarbete.

Yttrande över förslagen i promemorian

4.1 Fortsatt möjlighet till förstärkt stöd vid korttidsarbete under perioden fr.o.m. den 1 juli t.o.m. den 30 september 2021

Unionen tillstyrker förslaget.

Ett stort antal av de restriktioner som införts i syfte att begränsa den allmänna smittspridningen finns i dagsläget kvar och har drastisk negativ påverkan på många arbetsgivares verksamheter, i synnerhet gäller detta i vissa branscher. Unionens egna statistiska undersökningar avseende användandet av korttidsarbete med statligt stöd inom Unionens organisationsområde utvisar, i data från mars 2021, att det branschområde där korttidsarbete används i störst utsträckning är service och tjänster. Då restriktionerna har direkt effekt på bl.a. det slaget av verksamhet är resultatet inte överraskande.

Regeringens förslag är i ljuset av dessa förhållanden välkommet och förefaller vara väl avväggt sett till de prognoser som är möjliga att göra avseende vaccination och gradvisa utrangeringar av restriktioner m.m.

4.2 Jämförelsemånad

Unionen har inget i sig att erinra mot förslaget som innebär att jämförelsemånaden för stöd som utgår under perioden juli – september 2021 bestäms till att vara april 2021.

Unionen instämmer med regeringens allmänna beskrivning över det lagtekniska syftet med begreppet jämförelsemånad. Det är vidare riktigt att en avvägning behöver göras mellan intresset av att stöd inte ska kunna utgå för arbetstagare som anställts under en stödperiod och intresset av att en arbetsgivare, oaktat korttidsarbete, kan ha haft behov av att ersätta verksamhetskritisk personal som slutat sin anställning och att även sådan personal ska kunna omfattas av stöd vid korttidsarbete. Unionen gör inte någon annan bedömning än regeringen av ovan beskriven intresseavvägning under nuvarande omständigheter.

Unionen efterfrågar dock ett förtydligande av i vilka fall nyanställningar av annat skäl än att ersätta verksamhetskritisk personal, med beaktande av de grundläggande kraven i 5 a § lag (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, kan komma i fråga under tid som arbetsgivaren tillämpar korttidsarbete.

Det bör anmärkas att den föreslagna, och tillfälliga, förändringen av jämförelsemånaden utgör ett avsteg från en grundläggande komponent i systemet som bara kan accepteras med hänsyn till de extraordinära omständigheter som fortfarande gäller i delar av ekonomin i kombination

med den mycket långa tid som passerat sedan den ursprungliga jämförelsemånaden bestämdes.

Unionen noterar slutligen att en förändrad jämförelsemånad kan komma att påverka bestämmandet av ordinarie lön beroende på när löneökningar trätt i kraft i förhållande till den nya jämförelsemånaden, jfr. 4 § 2 p lag om stöd vid korttidsarbete.

4.3 Ansökan om preliminärt stöd samt anmälan om avstämning

Unionen har inget att erinra mot de förslagna tilläggen till den temporära lagstiftningen.

Det kan i sammanhanget anmärkas att omständigheten att ansökningsförfarandet för stödmånader under juli – september beräknas kunna öppna först under november 2021 ställer stora krav på Tillväxtverkets kommunikation. Det är vidare olyckligt att utbetalningarna av stödet för förlängningsperioden inte kommer att kunna betalas ut förrän i november, givet att Tillväxtverkets prognos kvarstår.

Ytterligare synpunkter på centrala delar av regelverket

Unionen har alltsedan införandet av det permanenta systemet den 7 april 2020 konsekvent riktat kritik mot att det förstärkta stödet under coronapandemin medför en möjlighet för arbetsgivare att kombinera korttidsarbete med uppsägningstid. Korttidsarbete med statligt stöd syftar till att ge en annars konkurrenskraftig arbetsgivare respit under en tillfällig kris innebärandes att arbetsgivaren inte behöver göra sig av med kompetent arbetskraft. Unionen noterar att det fortfarande kommer att vara möjligt att kombinera uppsägningstid med korttidsarbete under den föreslagna förlängningsperioden. Detta är olyckligt och avviker från en central tanke med systemet.

Martin Linder, Förbundsordförande, Unionen